

حقوق
مصرف
کننده

حقوق به سرقت رفته!

سمیه محمدنیا **حنای** - شاید یکی از وحشتناک ترین صحنه هایی که یک فرد می تواند در هنگام ورود به خانه اش تجربه کند، رو به رو شدن با خانه ای به هم ریخته و در عین حال جارو شده توسط دزدان باشد! آقای امیری یکی از ساکنان مشهد است که چند هفته پیش بعد از ورود به منزلش با چنین صحنه وحشتناکی رو به رو شد. دزدهای بی انصاف تقریباً از هیچ چیزی دریغ نکرده و هر چه را که توانسته در همان فرصت کوتاه برده بودند. اما آن ها به بردن اجناس

اکتفا نکرده و هر چه را هم که نتوانسته بودند با خود ببرند در کمال بی انصافی و بی وجدانی شکسته یا خراب کرده بودند! مثلاً آقای امیری در گوشه منزلش آکواریمی با ماهی ها و صد البته مرجان های زنده نفیسی را نگهداری می کرد که دزدان سنگدل با شکستن شیشه آکواریم دق دلی شان را خالی کرده بودند، از تلویزیون نصب شده به دیوار و کوزه های بزرگ چینی هم نگذاشته بودند. در این بین تنها چیزی که تا حدی ناراحتی خانواده امیری را تسلی می بخشید، بیمه سرقتی بود که از آن ها حمایت می کرد. البته آقای امیری همزمان که نگران اجناس مسروقه خود بود، بابت خرابکاری های دزدان نیز خیال آسوده ای نداشت و نمی دانست آیا این ضرها نیز

در پوشش بیمه ای جامی گیرد یا خیر؟ درباره بیمه سرقت چندین مسئله بسیار دارای اهمیت است. نخست این که سرقت باید با شکستن حرز منزل که می تواند، در، دیوار یا پنجره باشد، انجام شده باشد که خبر از ورود به زور سارقان بدهد. دوم این که خسارت دیده در همان ساعات اولیه متوجه شدنش از بروز سرقت مراتب را به نیروی انتظامی و بیمه گذار اعلان کند و حدود خسارات وارد شده را به صورت شفاهی به بیمه گذار شرح دهد. چنان چه تبانی بیمه شونده و سارقان رد شود، بیمه شده می تواند هم خسارت اجناس مسروقه را بگیرد و هم اجناسی را که حین سرقت آسیب دیده اند.

جانشین کارت بانکی در راه است

انواع و شرایط استفاده از کیف پول الکترونیک طبق آخرین بخشنامه بانک مرکزی

پیدایش کارت های بانکی، تحول بزرگی را در خریدهای روزانه مردم رقم زد به طوری که آن ها دیگر نیاز به همراه داشتن پول نقد و پذیرفتن مخاطرات حمل فیزیکی پول نداشتند. اما پس از مدتی، تعدد کارت ها نیز مسئله ساز شد. به خصوص این که این کارت ها برای پرداخت، نیاز به پایانه های فروش داشتند. مثال بارز آن هم، کارایی کمتر کارت های بانکی برای پرداخت های خردی نظیر کرایه تاکسی بود. هر چند پایانه های فروش سیار، در ادامه تاحدی چاره ساز شد، اما در هر حال، ماهیت این دستگاه ها، لزوم صرف هزینه برای خرید و نگهداری از آن را باقی نگه می داشت. با این حال، و با ورود ابزارهایی مانند تلفن همراه، این مسئله نیز کم کم در حال

کیف پول الکترونیک چیست؟

کیف پول الکترونیک، یک دستگاه الکترونیکی یا سامانه نرم افزاری است که (امروزه در قالب یک سرویس آنلاین) امکان خرید اشخاص بدون نیاز به پول نقد یا کارت بانکی را فراهم می کند. به عنوان مثال با فناوری NFC، خریداران خواهند توانست صرفاً با نزدیک کردن تلفن همراه خود نزدیک دستگاه فروشنده (که بعداً مشخص خواهد شد)، مبلغ خرید را با استفاده از کیف پول الکترونیک خود بپردازند. روش دیگری هم در این زمینه وجود دارد و آن استفاده از کدهای QR است. کد مربوط به فروشنده توسط تلفن همراه خریدار خوانده و با تعریف مبلغ و یک دکمه، خرید انجام می شود. همان طور که می بینیم، آن هم در این روزهای کرونایی با استفاده از این ابزار، دیگر به کارت بانکی که آن را می بایست مرتب ضد عفونی کنیم، نیازی نخواهد بود. همچنین دیگر مخاطرات اعلام رمز کارت به فروشنده نیز وجود نخواهد داشت و نیازی به وارد کردن اطلاعات کارت بانکی برای خریدهای متعدد نیست.

۲ نوع کیف الکترونیک برای خریداران و فروشندگان

بانک مرکزی در بخشنامه اخیر، دو نوع کیف الکترونیک را تعریف کرده است. اول کیف الکترونیک شخصی و دوم کیف الکترونیک تجاری که محدودیت ها و کاربرد های این دو نوع کیف با هم متفاوت است.

● **کیف الکترونیک شخصی:** آن نوع کیف الکترونیک که مورد استفاده عموم مردم به عنوان مشتریان خواهد بود، این نوع کیف الکترونیک است. بر این اساس، این کیف ها قابلیت این را خواهند داشت تا با استفاده از حساب یا کارت بانکی، شارژ و در پرداخت مبالغ خرید استفاده شوند. انتقال مبالغ آن به کیف شخصی فرد دیگر نیز از دیگر امکانات این کیف ها خواهد بود. ضمن این که اگر شما به عنوان دارنده کیف، تمایل داشتید، امکان کاهش موجودی و برگشت پول از کیف پول الکترونیک به حساب بانکی دارنده

یا به صورت نقد به وی نیز وجود دارد. چرا که به مانده موجودی کیف های الکترونیکی سودی تعلق نمی گیرد.

● **کیف پول الکترونیک تجاری:** این کیف ها مربوط به فروشندگان کالا و خدمات می شود که بر اساس آن، امکان دریافت وجه از دارندگان کیف های شخصی برای این افراد وجود خواهد داشت. این کیف ها، برخلاف کیف های الکترونیک شخصی، قابلیت خرید، افزایش موجودی و تراکنش کیف به کیف را ندارند. همچنین انتقال وجه از آن ها به کیف های شخصی صرفاً مربوط به تراکنش های برگشت از خرید است. دریافت وجه نگهداری شده در این کیف ها نیز صرفاً از طریق کاهش موجودی و در ادامه، حساب ثبت شده مربوط به آن وجود خواهد داشت. ابلاغیه بانک مرکزی، موسسه اعتباری مربوط به کیف تجاری را موظف کرده است تا اطمینان حاصل کند، هر ۷۲ ساعت یک بار، عملیات کاهش موجودی کامل این کیف ها انجام شود.

۳ سطح دارندگان کیف های الکترونیک پول

بر اساس بخشنامه بانک مرکزی، کاربران کیف های الکترونیک پول در سه سطح طبقه بندی می شوند و خدمات به آن ها طبق این سطح بندی محدود خواهد شد:

۱ **سطح اول:** در این سطح، متقاضی دریافت کیف، صرفاً با انطباق اطلاعات هویتی و شماره تلفن همراه، شناسایی و احراز هویت می شود. سپس، حداکثر موجودی کیف، حداکثر مبلغ هر تراکنش آن فرد و نیز حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه، برابر با شاخص ریز پرداخت خواهد بود. شاخص ریز پرداخت در این جا معادل با سقف برداشت وجه نقد شبانی از دستگاه های خودپرداز است که هم اکنون ۲۰۰ هزار تومان در شبانه روز تعیین شده است. برای این دارندگان، کل گردش فصلی کیف، پنج برابر شاخص مذکور تعیین شده است. در این سطح، هر فرد می تواند حداکثر سه کیف پول الکترونیک داشته باشد.

۲ **سطح ۲:** در این سطح، متقاضی افزون بر

انطباق اطلاعات هویتی و شماره تلفن همراه، با شماره کارت یا حساب نیز شناسایی و احراز هویت می شود. در این حالت، حداکثر موجودی کیف شخصی معادل دو و نیم برابر شاخص ریز پرداخت (۵۰۰ هزار تومان) و حداکثر مبلغ هر تراکنش آن برابر با شاخص ریز پرداخت (۲۰۰ هزار تومان) است. در این سطح نیز هر فرد حداکثر سه کیف پول می تواند داشته باشد. منتها حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه به میزان سقف مانده کیف پول خواهد بود. در این سطح همچنین محدودیتی برای گردش فصلی آن وجود نخواهد داشت.

۳ **سطح ۳:** این سطح کمترین محدودیت ها را دارد. بر این اساس متقاضی افزون بر انطباق

اطلاعات هویتی، شماره کارت یا حساب و شماره تلفن همراه، می بایست یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوکی داشته باشد، نام وی در فهرست سیاه بانک مرکزی که نهاد ناظر کیف های پول آن را منتشر خواهد کرد، نباشد. ضمن این که با منع قضایی و حقوقی نیز برای دریافت خدمات کیف پول مواجه نباشد. در این حالت، حداکثر موجودی کیف شخصی وی معادل ۱۵ برابر شاخص ریز پرداخت و حداکثر مبلغ هر تراکنش آن برابر با شاخص ریز پرداخت است. در این سطح، دارندگان تنها یک کیف پول الکترونیک خواهند داشت که حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه آن برابر سقف مانده کیف پول خواهد بود.

سقف های کیف الکترونیک پول (شخصی) مرتبط با هر سطح کاربر			
سطح ۱	شرایط احراز	اطلاعات هویتی - شماره تلفن همراه	
	حداکثر مبلغ هر تراکنش	شاخص ریز پرداخت: سقف برداشت وجه نقد شبانی از دستگاه های خودپرداز	
	سقف مانده (موجودی)		
	حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه		
سطح ۲	حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	۳	
	کل گردش فصلی	۵ برابر شاخص ریز پرداخت	
	شرایط احراز	شرایط سطح اول - شماره همراه مشتری شماره کارت/حساب هم نام مشتری	
	حداکثر مبلغ هر تراکنش	شاخص ریز پرداخت	
سطح ۳	سقف مانده کیف پول	۲/۵ برابر شاخص ریز پرداخت	
	حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه	برابر سقف مانده کیف پول	
	حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	۳	
	شرایط احراز	شرایط سطح ۲ یک سال فعالیت سالم و بدون هیچ رفتار مشکوک حضور نداشتن در فهرست سیاه بانک مرکزی عدم منع قضایی از دریافت خدمات کیف پول	
	حداکثر مبلغ هر تراکنش	برابر شاخص ریز پرداخت	
	سقف مانده کیف پول	۱/۵ برابر شاخص ریز پرداخت	
سطح ۴	حداکثر مبلغ افزایش موجودی روزانه	برابر سقف مانده کیف پول	
	حداکثر تعداد کیف پول هر شخص	۱	

محمد حقگو
کارشناس
اقتصادی

از مزایای این صندوق های توان به مدیریت تخصصی سرمایه افراد، کاهش ریسک سرمایه گذاری با انتخاب هوشمندانه تر سبد سهام، افزایش بازدهی سرمایه گذاری از طریق کاهش سرانه هزینه تامین نیروی انسانی متخصص و استفاده از نرم افزار های تخصصی اشاره کرد